

Poštarina plaćena u gotovom.

NARODNI LIST

Nezavisni dnevnik

Godina I. Br. 18.

Šibenik, dne 27. IV. 1928.

Pojedini broj D 1.—

Sjednica Narodne Skupštine.

**Predlog za pomoć postradalima od potresa u Bugarskoj i Grčkoj.
Govor g. St. Radića. Skupština odobrila 5 milijona dinara.**

BEOGRAD, 26. Danas u 10 s. pr. p. otvorena je sjednica Narodne Skupštine. Za skupštinu vladao je ogroman interes pa je kod glasanja bilo prisutno 210 poslanika. Bio je prisutan i veći broj ministara, a kraće vrijeme učestvovao je i ministar financija, ali kako je slaba zdravlja to je doskoro otišao. Sjednici je učestvovao i ministar vojni general Hadić. Predsjednik Vlade g. Vukićević zbog bolesti nije bio. Naročito su bile pune klupe opozicije.

Sjednicu je otvorio prvi predsjednik g. R. Agatonović, koji je u najvećoj tišini komemorirao zaslužan rad blpk. Dra Lukinića, što su poslanici stojeći saslušali.

Pročitan je zatim ukaz o postavljanju za ministra pošta Dra B. Kujundića i za drž. podsekretara Dra Dušana Letice.

Nakon obavljenih formalnosti čitani su podnesci pojedinih ministara u kojima se oslobađaju carine motorne i ručne prskalice i smanjuje uvozna carina na oljuštenu i neljuštenu rižu.

Prošlo se zatim na hitnu interpelaciju poslanika Vasilija Trbića na ministra unutrašnjih djela o ukidanju kontrabanditskih četa u Južnoj Srbiji. Ministar Dr Spaho u ime Vlade odbija hitnost ovog predloga. Odbijena je također hitnost predloga radićevca Fabijana Petrovića o kot. sudu u Đakovu i Josipa Petejana o radnom vremenu, kao i neke druge interpelacije.

Nakon čitanja mnogih molba i žalba prelazi se na predlog radikalnog poslanika Dra Čede Mihajlovića, da Narodna Skupština odobri pola milijona dinara za postradale od potresa u Bugarskoj i Grčkoj. Taj predlog revoltirao je g. St. Radića koji je dobivši riječ re-

kao, da je sama zagrebačka oblast toliko dala. On se nije mogao nadati, da će vladina većina iz nesreće bratskog bugarskog naroda načiniti jedno maljušno stranačko pitanje. Oertavši strahovite potrebe u Bugarskoj veli, da će svaki grad u Hrvatskoj dati više od ovoga. Vlada se tim nesmiije igrati, te ovoj vladinoj većini zaista ništa nije sveto. Čini se, veli g. Radić, da se je vladina većina htjela narugati bugarskom i grčkom narodu. Ako je to defekt inteligencije, onda je to očajno — ako pak morala — onda još očajnije. Predlaže za Bugarsku 10, a za Grčku 5 milijona dinara.

G. Radić tom prigodom napada na provizije, koje će se davati od zajma, pa dobacuje ministru financija: „tu pokažite kičmu“.

Govori dalje o balkanskoj solidarnosti pa veli, da se tu ima pokazati manifestacija naše balkanske solidarnosti. Balkanska solidarnost nije mala stvar, već je to teška borba protiv tudinske najezde, koja je balkanske narode — a i one koji nisu slavenskog porijetla — uputila konačno na jednu političku liniju. Nastavlja, da današnja vladina većina nema osjećaja ni za svoj rođeni narod. Tako krajevi koje je prošao ikoli su trebali pomoć bilo u novcu, radu ili kakvugod, za te krajeve ništa nije učinjeno niti su išta dobili. Nije dobila Dalmacija, ni otoci, ni primorsko-krajiška oblast, a ni Crna Gora. Razumljivo je stoga, da vladina većina šalje ovakovog govornika da pravi ovakovu sablazan. Ovo je moralni bankrot, pa poslije ovako neopisivog škandala, Vlada bi trebala da podnese ostavku.

Sjednica je nato u 11 sati prekinuta, da se Vlada sporazumi sa

šefovima grupa za pomoć postradalima u Bugarskoj i Grčkoj. Na sjednici, kojoj su učestvovali gg. Radić, Pribićević i Jovanović, postignut je sporazom, da skupština votira 5 milijona dinara i to 3 Bugarskoj, a 2 Grčkoj.

Nakon toga nastavljena je sjednica Skupštine, pa je opet dobio riječ Dr. Č. Mihaljević, koji je podnio predlog u smislu postignutog sporazuma, koga je Dr. Spaho u zastupstvu ministra financija prihvatio. Skupština je zatim jednoglasno odobrila taj predlog, pa će se novac odmah poslati preko Crvenog Krsta bugarskoj i Grčkoj vladi.

Iza toga verificovan je mandat g. Adama Pribićevića, ekonomista iz Vučitrna sa Kosova, koji dolazi mjesto blpk. Lukinića.

— G. Radić — Eto vidite, to je pravi narodni zastupnik. Kosovo ulazi u parlamenat preko Hrvatske. To je jedinstvo naroda.

Prelazi se na prvu točku dnevnog reda o izvještaju odbora o zakonu za golubove pismonoše, pa je nakon govora ministra vojnog ovaj zakon primljen jednoglasno u načelu i pojedinostima.

Nakon male pauze prešlo se je na verificaciju mandata Dra. Nagya i Borisa Hristića. Mandat Hristićev, koji dolazi na mjesto blpk. Vl. Kocića verificovan je, dok je verificacija mandata Dra. Nagya odgođena za 24 sata, da se ustanovi da li Dr. Nagy poznaje državni jezik.

Tim je skupština bila u 12 sati zaključena, pa je potpredsjednik Agatonović pozvao poslanike na vinski sajam, što je bilo popraćeno burnim smjehom.

Skupština se nastavlja sutra u 10 sati pr. p.

Sjednica verificacionog odbora.

BEOGRAD, 26. Danas je verificiran mandat Mađara Dr. Nagya, zamjenika Dra. D. Subotića.

Priprave za novu vladinu kombinaciju.

Sastanak Ninčića i Maksimovića sa gen. P. Živkovićem u Vrnjačkoj Banji.

BEOGRAD, 26. Kako se saznaje, akcija A. Stanojevića ide u glavnom za tim, da bi se proširila današnja kombinacija sa SDK. Unutarnja pak borba među radikalima još traje.

Iz Vrnjačke Banje stigao je ovamo interesantan brzojav. Ondje se naime očekivao dolazak nekih radikalnih prvaka da se sastanu sa komandantom kraljeve garde generalom Perom Živkovićem, koji se tamo nalazi na liječenju. Sinoć su zbilja stigli u Vrnjačku Banju bivši ministri Boža Maksimović, Dr. M. Ninčić i predsjednik varoškog suda M. Petrović. Oni su se odmah sastali sa generalom P. Živkovićem i dubeko u noći ostali s njim u konferenciji. Drugi dan konferirali su do 11 sati pr. p., a onda su se automobilom povratili u Beograd.

U političkim krugovima ovim povodom ističe se, da radikalni nezadovoljnici nastoje da predobiju za sebe generala Živkovića, te da u slučaju, ako dođe do obaranja Vlade g. Vukićevića, da on bude njihov kandidat za novog predsjednika.

Oni nastoje da predobiju i SDK za ovu kombinaciju.

Sjednica pak radikalskog kluba koja je trebala da se sutra održi, odložena je, a to zato, da se omogućí Aci Stanojeviću da dovrši svoje intervencije kod Vukićevića. Ako to uspije onda će doći do rekonstrukcije današnje Vlade sa pašićevcima i centrumašima. Ako se ne sporazumi A. Stanojević i Vukićević, to će centrumaši i pašićevci povesti akciju u već istaknutom pravcu.

Kako se vidi, radi se na svim stranama da se pripravi teren za novu vladinu kombinaciju, što bi značilo novi period u našem političkom životu, obzirom na potrebu šireg sistema vladavine u našoj državi.

Radikali rade svom snagom na tome da dođe do mira u cijeloj stranci i snošljivih odnosa u parlam.

Vlada također i mišljenje, da će se svakako pokušati i kombinacija sa Drom Marinkovićem na čelu, čemu je sklona i SDK, a to za slučaj, ako dođe do pada sadanje Vukićevićeve Vlade.

Rumunjska štampa o ratnim namjerama Italije protiv Jugoslavije.

BUKUREŠT, 26. „Cuventul“ javlja, da će Italija navijestiti rat Jugoslaviji, jer je Mussolini uvjeren da se jedino na taj način može riješiti balkansko pitanje. Italijanski glavni tab da je izradio i već plan da se napadne Jugoslavija preko Koruške na Maribor, preko Albanije i Soluna. Italiji u pomoć došla bi Mađarska i Bugarska. U Rimu su boravili vođe makedonskog komiteta i dobili instrukcije o načinu držanja za slučaj rata.

Ovo je načajno da se javlja u času dolaska novog italijanskog poslanika u Bukurešt Preziosa, za kog se tvrdi, da ima posebnu misiju. Još je čudno, da stroga preventivna cenzura, koja vlada u Rumunjskoj, ovu vijest nije zapljnila, a niti je to demantovano, niti se je na nju bilo na koji način reagiralo.

List „Adverul“ javlja, da je novi italijanski poslanik prigodom jučerašnje predaje akreditiva vrlo hladno primljen od Regentskog Vijeća. Talijanski poslanik zbog ove vijesti zatražio je, da se zabrani izlaz ovog lista i zbog više članaka u kojima se napada Mussolinia.

Konferencija sovjetskih poslanika u Moskvi.

BERLIN, 26. U Moskvu su pozvani svi sovjetski poslanici od kojih je veći dio stigao, a ostali se očekuju.

Svrha ove diplomatske konferencije je promjena zapadne sovjetske politike, kao i izgradnja novih odnosa prema istočnim državama. Ovoj konferenciji pridaje se velika važnost i smatra se pobjedom Čičerina.

General Vrangal otrovan.

PARIS, 26. Prema vijestima iz Bruxellesa doznaje se da je general Vrangal otrovan od svojih političkih protivnika. On je dugo bolovao i sva liječnička nastojanja da ga spase ostala su bezuspješna.

O atentatu u Milanu.

BUDIMPEŠTA, 26. Ovdašnji listovi donose vijest preko švicarskih listova, da je atentat na italijanskog kralja počinjen od dvojice fašističkih oficira. Oni su uapšeni.

Gg. pretplatnicima koji su napisali unapred OBAVEZU za pretplatu i koji nijesu do danas isplatili poslat ćemo poštanski pouzetni nalog na njihov trošak.

Javno mišljenje o pomoći pasivnim krajevima.

Još lani u ovo doba predviđala se je zla godina. U junu i augustu prošlog ljeta i djeca su vidjela, da je suša sve uništila i da je glad neminovna. Od tada pa do sada, nije bilo dana kad se o tome nije pisalo i govorilo po novinama, po zborovima i u narodnoj skupštini. Od svega toga do danas nema ama baš nikakve koristi. Istina, razdijeljeno je nekoliko kvintali kukuruza, ali je to tako malo i razdijelilo se je na takav način, da sirotinja, ona prava sirotinja, od svega toga nije vidila ama baš nikakve pomoći.

Glad, i to ljuta glad, zavlada je potpuno po našim selima, daleko viša i gora nego li za vrijeme rata u 1917. godini.

Pod pritiskom opozicije Vlada je je istina odredila 200 milijuna za pasivne krajeve i to u posljednji čas. Bez razmišljanja, bez osuove i projekta, na koji način da se ta svota narodu dađe. Ona izgleda sada, i to u najvećem jeku gladi, razmišlja na koji će način tu svotu dati. I u mjesto da se je o tome razmišljalo još lani u ovo doba; umjesto da je to razmišljanje bilo gotovo još u julu prošle godine i umjesto da se je sa pompom počelo još u oktobru prošle godine i u pravo vrijeme narodu pomoglo, vlada to nije čak ni do danas uradila! I u tome je bilo počinjeno mnogo pogrešaka.

Mi smo odlučno protivni, da vlada sama nabavlja hranu i da je razdijeljuje narodu, a to zato, jer smo uvjereni da to ne će slijediti bez izvjesnih špekulacija, na kojima će država i narod štetovati; što se to neće izvršiti pravedno i konačno jer su narodne potrebe razne i mnogobrojne kojima se na taj način nemože da koristi. Umjesto toga, mi bi željeli i htjeli, da se narodu pomoglo u vidu izrade i popravljivanja puteva, koji su u skandalozno zapuštena stanju; u izgradnji čatrnja, presušivanju močvara, pošumljivanju i slično kao što je to od vjeka kada bio običaj i kao što se to svagdje u naprednom svijetu radi. I to, da je započeto već s rane jeseni.

Tako i na takav način, pomaganja bila bi prava pomoć i narodu i državi. Ovakva pomoć jeste nikakva pomoć, koja nit će koristiti narodu ni državi. Protivno, bacice se uludo 200 milijuna narodnog truda od čega narod neće imati skoro nikakve pomoći.

Mi osobito protestiramo na način kako je ta akcija za ishranu provedena u sjevernoj Dalmaciji. Negdje je poslato vagon dva kukuruza a negdje ništa, i to je učinjeno sve onako na prekid i prekasno. Narod je međutim platio svojim životom i svojim imanjem. Od naroda se traži uvijek da vrši svoje dužnosti, a kad tamo Vlada koja u svojim rukama drži sudbinu naroda, u ovom slučaju ishrane, nije izvršila svoje

dužnosti onako kako je trebala. Mi u ovom slučaju najjače dižemo glas i okrivljujemo one narodne poslanike iz sjeverne Dalmacije koji su članovi vladine većine i koji su preko svoje stranke i preko vlade morali se založiti da ne dođe do ovoga žalasnoga stanja u koje je naš narod u sjevernoj Dalmaciji zapao. Neka ova gg. narodni poslanici, znadu da im ovo nećemo zaboraviti i da ćemo od sada budnije pratiti njihov rad i iznositi ga pred narod koji ih je izabrao. Mi smo čekali da vidimo kako će svršiti ovo pitanje ishrane, pa da ovako istupimo.

Naše se općine u sjevernoj Dalmaciji, sve bez razlike, u ovim mučnim trenutijma gladi, pokazale su se neenergične i mlake svojim

postupkom. Kad je koji od ministara dolazio k nama u Dalmaciju, kao g. ministar Stanković i g. ministar predsjednik Vukičević, svi su trčali k njima na poklone i na njihova obećanja, a nitko nije pred njima istupio za pitanje ishrane onako kako treba. Naše sjeverodalmatinske općine jedino bi se pred narodom mogle opravdati, kad bi još sada, i ako kasno, osudile način kojim je pitanje ishrane bilo provedeno kad nas.

Inače, svu krivnju radi slabe ishrane zaslužuju gotovo više narodni poslanici i same općine nego i sama Vlada.

Javno mišljenje ovako danas sudi kod nas u pitanju ishrane, pa neka to uzmu dobro na znanje oni kojih se tiče.

GRADSKA KRONIKA

Lične vijesti. Sinoć je brzim vozom za Beograd otputovao g. Dr. N. Subotić, predsjednik Financijskog Odbora.

— — — — — Jučer je u našem gradu, na prolazu iz Splita, bio g. Tode Miović načelnik iz Benkovca. Pred dvadeset dana g. Miović bio je dobio u Benkovcu brzogaj od Velike Županije u Splitu da će primiti 2 vagona i po kukuruza za razdiobu gladnima. Međutim, kako se taj brzogaj nije ispunio g. načelnik Miović, pošto je u Šibenik već bio poslao i vreće za taj kukuruz, potrudio se preko Šibenika u Split da vidi što je sa tim kukuruzom. Na žalost g. Miović tog kukuruza nije pronašao, nego samo svoje prazne vreće gdje gnjiju u jednom magazinu. Od Velike Županije nije dobio ništa, nego mu je samo Oblasni Odbor dao 80.000 dinara da stim novcem zaposli 15.000 stanovnika benkovacke općine i izvede razne radnje u 20 odlomaka!

I g. načelnik je zbilja u čudu, što će s tim da uradi tim više što mu je novac dat u naslov utroška za javne radnje a ne za prehranu u hrani. Nezna se kako će se on u tome odlučiti, ali najbolje bi učinio kad bi svoju pravednu pažnju obratio u prvom redu na one koji zamiru od gladi.

Eskurzija maturanata učiteljske škole. Jučer u podne otputovali su u Zagreb na naučnu eskurziju maturanti i maturanice mjesne učiteljske škole pod vodstvom profesora g. Ležaića, g. Eškinje i gđe Rendić. Prilikom ovog putovanja obaći će Plitvička Jezera te Zagreb i njegovu okolicu. Ukupno je otputovalo 37 đaka.

Sokolstvo.

— Ove godine, na Vidovdan, proslavit će sokolstvo 10. godišnjicu opstanka naše države sa sletom u Skoplju. Za taj slet pripreme su u Savezu u punom jeku. Sokolska Župa „Kraljevića Marka“ u Skoplju

sprema se da što bolje primi svoju braću. Šibensko-zadarskoj Sokolskoj Župi u Šibeniku stigle su prijave njezinih društva, po kojima će biti priličan broj učesnika iz društava Sjeverne Dalmacije. Učesnicima sleta udijeljen je već popust pri željeznicama od 75%. Prijave će se uvažavati još najdalje do 8. maja o. g. U Šibeniku prijave se primaju svakog dana u kancelariji Sokolskog Društva od 7 do 9 sati naveče.

— Dne 22. o. mj. održala je Šibensko-Zadarska Župa sjednicu starešinstva na kojoj je usvojen predlog T. O., da se u 1929. godini u Šibeniku održi slet prigodom proslave tridesetgodišnjice osnutka šibenskog Sokolskog Društva.

Da slet bude što veličanstveniji, stupit će se u najtješnju saradnju sa sokolskim župama na Sušaku i Splitu, da i ove uzmu vidnog učesća na ovome slavlju, a u cilju što veće manifestacije našega sokolstva na Jadranu.

Vatrogasnog Društva u Šibeniku kao da i nema. Sprave, koje su mnogo zapadale i za koje se toliko žrtava učinilo sada grize prašina i gnjiju u jednoj dašćari. Vježbe se ne održavaju, jer društvo nema ni prostorija ni mjesta za vježbanje. Svak muči i nitko se za vatrogasce ne brine, pa čak ni oni, koji bi morali. Sve ide dobro, jer smo u Šibeniku, ima nekoliko vremena, bez požara, Dođe li slučaj požara biće krivi naravno vatrogasci.

Streljačka Družina se u našem gradu počela lijepo razvijati. Svake nedjelje vrše se redovita gađanja na društvenom strelištu na Šubićevcu od 2 sata unapred. Ima priličan broj dobrih strelaca. Sada se vježbaju i pripremaju za natjecajna gađanja, koja će ove godine biti i u Šibeniku sa obližnjim Streljačkim Družinama. Veliko natjecajno gađanje bit će ove godine i u Beo-

gradu, kamo će ići najbolji strelci iz svih družina u državi.

Naša družina u Šibeniku ima priličan broj članova. Jedino svi ne vrše svoje redovne dužnosti. Članarina je minimalna, pa je svaki može isplaćivati. Do 6. maja mora svaki član, da je uplati, a ako je ne uplati, smatra će se, da je prestao biti članom.

Pri gađanju dobivaju se metci uz minimalnu cijenu od 50 para po komadu. Đacima je i za to providen popust, te ih oni dobivaju uz još nižu cijenu.

Poželjno bi bilo da svi potpomognemo ovu ustanovu, koja je od velike potrebe i koristi za svakoga.

Iz luke. Jučer su otplovili iz naše luke ital. parobrodi: „Ugo Bassi“ sa teretom gradj. drva 500 m³ i celuloze 105 tona za Rotterdam; „Promontore“ sa teretom 1530 tona ugljena za Monfalcone i engleski par. „Britanic“ sa 5200 m³ gradj. drva za Manchester.

Promet stranaca. Dne 26. ov. mj. stiglo je u naš grad ukupno 32 stranaca, od kojih 18 iz naše države i 14 iz inostranstva.

Gramofonske ploče. Knjižari Filipa Babića prispio je veliki izbor domaćih i stranih gramofonskih ploča. Cijene tvorničke.

IZ DUBROVNIKA.

Naraštajski slet župe „Alekse Šantića“ u Dubrovniku. Glavna je skupština župe Alekse Šantića zaključila da se održi i naraštajski slet 2. i 3. juna o. g. Mjesto održanja sleta bilo je uvjetovno: ako Dubrovnik primi na sebe organizaciju sleta i zajamči moralni, materijalni i organizatorni uspjeh — slet će se održati u Dubrovniku ako ne — onda u Mostaru.

Dubrovnik — savjestan svoje snage koju sakuplja već nekoliko godina, a izražava je svojim obilnim društvenim radom — rješio se bez oklijevanja, da uzme na sebe svaku odgovornost — osim deficita prouzrokovana elementarnim nezgodama

Pripreme za slet u Dubrovniku. Na bratska sokolska društva Alekse Šantića kao i na Splitsku i Sarajevsku župu, upućeni su upiti o brojanom sudjelovanju na naraštajskom sletu 2. i 3. juna o. g. Pošto je Dubrovnik prepun stranaca sletski odbor očekuje brze odgovore, da na vrijeme može posvršavati sve potrebite pripreme, kako bi učesnici bili u svakom pogledu obezbjegnjeni i zadovoljni.

Rad u odborima i školama. Već su formirani svi odbori, koji uspješno djeluju. Naši prednjaci neumorno rade ne samo u Sokolani, već i u svim školama vježbajući i organizirajući školsku omladinu koja ima da na sletu vježba i da se takmi. Ovaj intenzivni rad dovoljna je garancija da će slet potpuno uspjeti na zadovoljstvo naše, br. Župe i J. S. Saveza.

BURZA

ZAGREB, 26. Beč 797—800, Berlin 1357—1360, Budimpešta 991—994, London 27697—27777, Milano 298—300, New-York 5669—5689, Paris 222—224, Prag 167-168, Zurich 1093—1096.

MALI OGLASNIK

svaka riječ 20 para. Oglas se mora štampati najmanje 2 puta. Ako je adresa preko uprave lista još 2 dinara. Adrese javljamo pismom ako se pošalje 2 dinara. Oglas se štampa samo ako se unapred plati.

U Najam

Traži se stan u gradu od 3 sobe i nuz-prostorije po mogućnosti sa terasom ili dvorištem. Cij. ponude na Tiskari Vitaliani i Sin

Unajmljuje se 2 prostrane Magaze na obali. Obratiti se garaža Krka.

Prodaja

Prodaje se odmah, uz vrlo povoljne cijene Motocikla u potpunom redu, 3 brzine itd. sa svim potrebitinama. Upitati na Upravi pod brojem 34.

Trgovci! Papir za zamotavanje prodaje se po 5 i 6 Din. kg. kod Tisk. E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Prodaje se jedan motor na naftu od 20 HP skoro novi može ga se viditi u pogonu obratiti se mehaničkoj radioni Kordić & Dvoraček, Šibenik.

Sanduke raznih veličina prodaju se vrlo jeftino. Obratiti se upravi.

U KNINU, prodaje se prvom nudiocu: debele daske duge 4 m. i nekoliko greda. Obratiti se upravi.

Prodaje se villa i jedna mala kuća uz povoljne uvjete. Kupac vili može odmah useliti. Obratiti se Anti Blaževiću Šibenik.

Potražba.

Neophodno potrebno sunca i zraka! — Kupio bi kuću u gradu sa prostranom magazom, 2 stana, dvorište ili terasa. Cij. ponude na upravi lista pod br. 43.

Razno

Ured za prepisivanje. 1.og aprila otvorio sam Ured za prepisivanje. Preuzimam prepisivanje rukom i strojem. - Jamčim za potpunu diskreciju, tačnost i brzu opremu.

Radove primam u dućanu - Mate Gojanović. kod Pošte.

Namještenje traži trgovački putnik sa poznavanjem svih krajeva sjeverne i južne Dalmacije i Hrvatskoj Primorja, verziran u kolonijalno-delikatesnom i žitarskom poslu kao i u galanterijskom. Osim našeg jezika govori i piše još perfektno talijanski i njemački. Cijenjene ponude na upravu lista pod br. 30.

Snižene cijene Cementu. 10.000 kg. fco brod Šibenik 40 Din. po q.; 1000 kg. pa naviše fco skladište 44 Din. po q.; 100 kg. do 1000 kg. fco skladište 46 Din. po q. SUNARA KRSTE trgovac ŠIBENIK.

Oglasujte u „Narodnom Listu“

Oglasujte u „Narodnom Listu“